

Lekcja powtórzeniowa do rozdziału „Upadek komunizmu”.

**ZAPAMIĘTAJ - ORGANIZACJE**

**„SOLIDARNOŚĆ”** - (31 sierpnia 1980, Gdańsk) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” – ogólnopolski związek zawodowy powstały w 1980 dla obrony praw pracowniczych, do 1989 również jeden z głównych ośrodków opozycji przeciw rządowi Polski Ludowej i komunizmowi.

**KONFEDERACJA POLSKI NIEPODLEGŁEJ** - (1 września 1979) Konfederacja Polski Niepodległej ( **KPN**) – polska partia polityczna, założona 1 września 1979 przez Leszka Moczulskiego, Tadeusza Stańskiego i Romualda Szeremietiewa, nawiązująca do tradycji piłsudczykowskich. Pierwsza partia o charakterze antykomunistycznym powstała w Europie Środkowo-Wschodniej w okresie powojennym.

**KOMITET OBRONY ROBOTNIKÓW** - (czerwiec 1976, Polska) Komitet Obrony Robotników (KOR) – polska organizacja opozycyjna działająca od września 1976 do września 1977, sprzeciwiająca się polityce władz PRL, niosąca pomoc osobom represjonowanym w wyniku wydarzeń Czerwca 1976, przede wszystkim w Radomiu i Ursusie, a także w Płocku. Po częściowym spełnieniu jej postulatów przez władze PRL przekształciła się w Komitet Samoobrony Społecznej „ **KOR**”.

**Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela** - (25 marca 1977) Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela ( **ROPCiO**) – centroprawicowa organizacja antykomunistyczna i niepodległościowa, powołana 25 marca 1977.

**RUCH MŁODEJ POLSKI** - (lipiec 1979) **R**uch **M**łodej **P**olski – ugrupowanie polskiej opozycji antykomunistycznej, skupione wokół Aleksandra Halla i pisma „Bratniak”, powstałe w 1979, nawiązujące do prawicowej myśli politycznej, podkreślające jako swój pierwszoplanowy cel kwestię odzyskania przez Polskę pełnej niepodległości.

**WRON** – Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego

**ROPCiO** – Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela

**TW** – tajny współpracownik

**NSZZ** – Niezależny Samorządny Związek Zawodowy

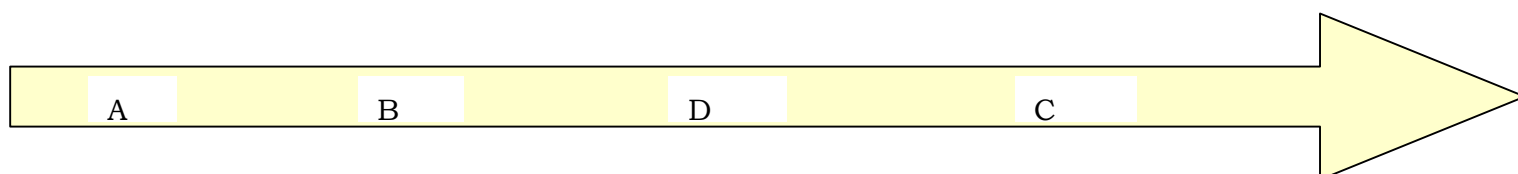
**WZZ** – Wolne Związki Zawodowe

**PRAWDA FAŁSZ**

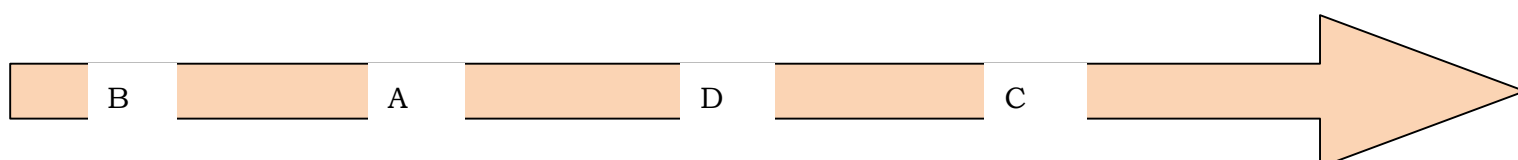
Największe protesty wybuchły w Trójmieście.	P	<b>F</b>
Do wybuchu protestów doprowadziły zapowiedzi znacznych podwyżek cen.	<b>P</b>	F
W celu spacyfikowania strajkujących robotników władze wydały rozkaz użycia broni palnej.	P	<b>F</b>
W starciach sił porządkowych z robotnikami nie używano broni palnej.	<b>P</b>	F
Do wybuchu protestów doprowadziły zapowiedzi masowych zwolnień z zakładów pracy.	P	<b>F</b>
Wśród działań odwetowych, które spadły na robotników, powszechne były tak zwane „ścieżki zdrowia”.	<b>P</b>	F

**UPORZĄDKUJ WEDŁUG CHRONOLOGII WYDARZEŃ**

- A. Utworzenie MKS -(przekształcony z Miejskiego Komitetu Strajkowego **16 sierpnia 1980** pod przewodnictwem Lecha Wałęsy.)
- B. Ogłoszenie listy 21 postulatów – (**17 sierpnia 1980** w Stoczni Gdańskiej im. Lenina .)
- C. Powstanie NSZZ „Solidarność” – (**31 sierpnia 1980, Gdańsk.** )
- D. Podpisanie porozumień sierpniowych – (cztery porozumienia zawarte przez rząd PRL z komitetami strajkowymi powstałymi w 1980. Porozumienia zakończyły **wydarzenia Sierpnia 1980.**) W Gdańsku **31 sierpnia 1980**



- A. Początek strajku okupacyjnego w Stoczni Gdańskiej - (**14 sierpnia 1980** roku w Stoczni Gdańskiej rozpoczyna się strajk.)
- B. Zwolnienie z pracy Anny Walentynowicz – (**8 sierpnia 1980**, pięć miesięcy przed osiągnięciem wieku emerytalnego, Annę Walentynowicz dyscyplinarnie zwolniono z pracy)
- C. Ogłoszenie listy 21 postulatów – (**17 sierpnia 1980** w Stoczni Gdańskiej im. Lenina .)
- D. Utworzenie MKS –( przekształcony z Miejskiego Komitetu Strajkowego **16 sierpnia**



**1980** pod przewodnictwem Lecha Wałęsy.)

- A. Objęcie funkcji I sekretarza KPZS przez M. Gorbaczowa – **(11 marca 1985) I**
- B. Początek wojny w Afganistanie - Radziecka interwencja w Afganistanie (1979–1989)
- C. Upadek muru berlińskiego – **(9 listopada 1989)**
- D. Pucz Janajewa – **(19–21 sierpnia 1991)**



- A. Rozwiązanie ZSRS – **(26 grudnia 1991)**
- B. Zjednoczenie Niemiec – **(3 października 1990 roku)**
- C. Ogłoszenie pierestrojki przez M. Gorbaczowa – **(W 1986 roku)**

W **1986 roku** Gorbaczow zainicjował politykę **PIERESTROJKI (przebudowy)**, która obejmowała modernizację gospodarki, zwiększenie swobód obywatelskich, ograniczenie korupcji i ocieplenie stosunków z Zachodem.

Początkowo pierestrojka wraz z hasłami **glasnost (ros. jawności) i uskorienia (ros. przyspieszenia)** stanowiły symbol nowego kursu politycznego Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego (KPZR).

- D. Zwycięstwo R. Reagana w wyborach prezydenckich – **(20 stycznia 1981)**



### **WAŻNE TERMINY**

**AKSAMITNA REWOLUCJA** – pokojowe protesty w Czechosłowacji, które doprowadziły do ustąpienia władz komunistycznych, i objęcia urzędu prezydenta przez Václava Havla.

**JESIEŃ LUDÓW** – okres przemian w państwach bloku komunistycznego, które spowodowały jego rozpad i wprowadzenie w tych państwach demokratycznych rządów.

**IMPERIUM ZŁA** – określenie stosowane przez prezydenta USA Ronalda Reagana wobec ZSRS.

**KARNAWAŁ „SOLIDARNOŚCI”** - W okresie tym tworzono niezależne od władzy organizacje, przełamano monopol państwa na informację, wznoszono pomniki poświęcone ofiarom wcześniejszych strajków (Czerwca 1956, Grudnia 1970).

# WIELKA TRANSFORMACJA

## 1. Rząd Tadeusza Mazowieckiego

- koalicyjny charakter rządu
- udział komunistów
- Leszek Balcerowicz ministrem finansów
- Krzysztof Skubiszewski ministrem spraw zagranicznych

## 2. Sytuacja gospodarcza

- hiperinflacja
- bezrobocie

## 3. Nowelizacja konstytucji – XII 1989 r.

- przywrócenie nazwy Rzeczpospolita Polska
- przywrócenie korony orłowi w herbie Polski
- zniesienie zapisu o kierowniczej roli Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
- ustanowienie zasady pluralizmu politycznego
- ustanowienie gospodarki wolnorynkowej

## 4. Zmiany organizacji organów ścigania

- przywrócenie nazwy „policja” zamiast milicja obywatelska
- likwidacja Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej (ORMO) i Odwodów Milicji Obywatelskiej (ZOMO)

## 4. Reformy gospodarcze Leszka Balcerowicza

- stabilizacja gospodarki
  - stabilizacja złotego
  - zahamowanie inflacji
  - podatek od ponadwymiarowych wynagrodzeń
- przywrócenie gospodarki wolnorynkowej
  - prywatyzacja
  - przebudowa systemu podatkowego
  - przebudowa systemu ubezpieczeń społecznych
- poprawa sytuacji gospodarczej

Źródło:

Powodzenia na sprawdzianie ! 😊